

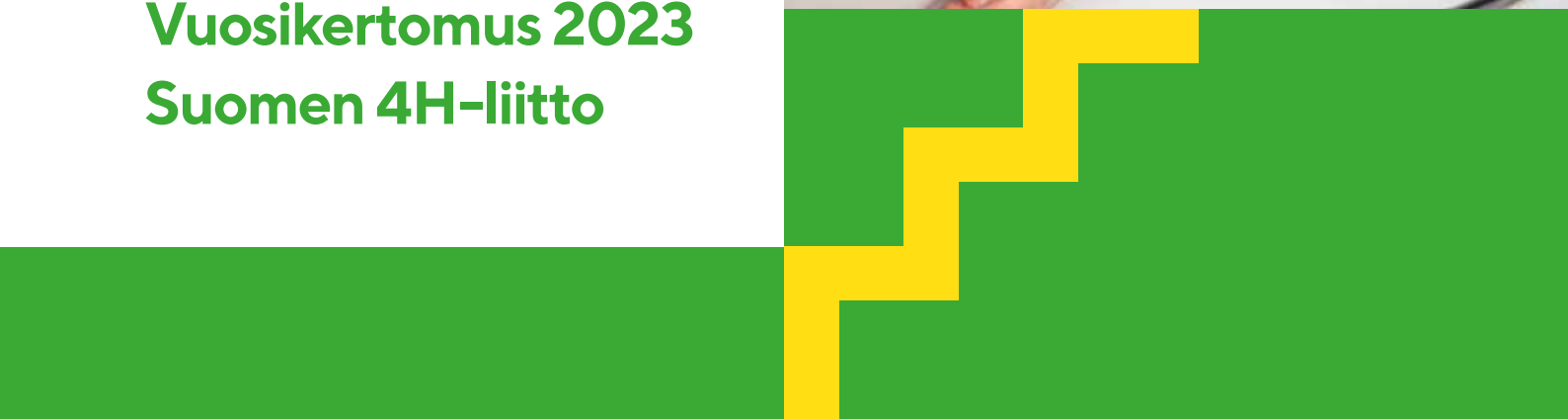
4H

2023

4H
95
SINCE 1928

Vuosikertomus 2023
Suomen 4H-liitto

4H

Sisällysluettelo

Harrastus luo turvallisen tilan oppia elämää **2**
Vaikeuksien kautta voittoon **3**
Tilastojen kertomaa **4**
4H:ssa arvot ohjaavat, yhdistävät ja näkyvät **4**
Kolme askelta työelämään **5**
Hyvää syntymäpäivää 4H! **6**
4H-vaikuttajanuorten tapahtuma keräsi nuoret yhteen **8**
Suomen luonnon päivän etkoilla vierailtiin Mäntyniemessä **8**
Karjalankadulla ovet avautuivat ystäville ja yhteistyökumppaneille **9**
4H:n juhlavuoden kakkukisan sato oli kerholaisten näköinen **9**
TOP-tehtäväpankki uudistui **10**
Metsäsalapoliisit ihmettelevät ilmasto **10**
Kädentaitajien vuodenaajat **11**
Vuoden 4H-kerhon tittelin jakoivat 4H-temppula ja Suomusjärven Safkasankarit **11**
Uusi opas 4H-yhdistysten hallitusten jäsenille **12**
4H-akatemia on askel työelämään **12**
4H-tapahtumatuottajavalmennuksesta oppia ja opintopisteitä **13**
Opinnäytetyö loi vinkkejä ruokakerhojen ohjaajille **13**
Bisnestä kehiin -tapahtumassa nuoret keksivät uusia yritysideoita **13**
"Jokaisessa työpaikassa on sopivia työtehtäviä nuorille" **14**
Helppi-sovellus mahdollistaa joustavat työajat nuorille **14**
Reilu Teossa 774 000 kiloa muovia kiertoon **15**
Nordealaiset toteuttavat vapaaehtoisuutta 4H-yrittäjien yritysjohtajina **16**
Vuoden 4H-yrittäjät ovat Mandi Koskela ja Elsa Tabell **16**
4H-yrittäjyys keskiössä Yrityspodissa ja TikTokissa **17**
Taimiteossa on istutettu lähes 800 000 taimea **18**
Koululaisten Metsäpäivässä mitattiin mäntyjä ja opittiin hiilenkierrosta **18**
Yli 4 500 nuorta on jo oppinut metsien roolista ilmastonmuutoksessa **19**
NUORI2023 -tapahtumassa oli yritysideoita ilmassa **20**
Kesä vaihdossa - nuorten matkassa Koreassa ja Saksassa **20**
Harjoittelu tarjosi enemmän kuin osasin odottaa **21**
Kädentaidot kiinnostivat! **21**
4H-säätiö tukee lasten ja nuorten ideoita **22**
4H:n ilmasto-ohjelma **22**
Yrittäjyyttä luonnosta -hankkeessa syntyi luonnontuotealan yrityksiä **23**
Yrittäjyyttä luonnosta -hankkeessa syntyi luonnontuotealan yrityksiä **23**
4H-säätiö tukee nuorisotyötä **24**
Eeno Pusa -stipendiaatti lina Korhosen puhe **25**
Tuloslaskelma ja toiminnan tuotot **26**
Suomen 4H-liiton taloudellinen vuosi 2023 **27**

Harrastus luo turvallisen tilan oppia elämää

Tämän päivän lapsi ja nuori joutuu kasvamaan maailmassa, joka on niin monimutkainen ja vaikeasti ymmärrettävä, että aikuisillakin on riittävästi haasteita muodostaa siitä selkeää käsitystä. Usein kysytään, onko vanhemmuus kateissa, mutta voitaisiinko hyvällä syyllä myös kysyä, että onko tänä päivänä lapsuus kateissa. Nuoruuskin? Siinä määrin nopeasti nuori ihminen joutuu kasvamaan aikuisten maailmaan, ilman riittäviä suodattimia, ilman opastusta niin, että olisi läheskään aina se turvallinen aikuinen selittämässä, mistä maailmassa on kyse.

Harrastuksella voidaan luoda nuorelle ihmisille turvallinen väylä ja tila opetella elämälle ratkaisevan tärkeitä asioita. Vuorovaikutusta, empatiaa, tervehenkistä tekemistä, asioita, joissa nuori ihminen voi käyttää ja harjoittaa harkintaa, harjaannusta, hyvyttä ja hyvinvointia. Juuri niitä 4H:n arvojen mukaisia elämän hyviä perusasioita.

Vuoden 2023 ennätykselliset toimintaluvut kertovat, kuinka tarpeellista 4H-toiminta juuri nyt on. Se on monella tapaa vastaus hyvin moneen kysymykseen, joita nuorten ihmisten elämän kohdalla esitetään. Juuri niitä sisältöjä, joita kenen tahansa kasvavan ihmisen toivoisi kohtaavan elämässään. 4H niitä tarjoaa ja tekee sitä vieläpä hyvin laajalle ikäjakaumalle. Matalalla kynnyksellä ja valtakunnallisesti.

Tämä on erityisen tärkeää näinä vaikeina aikoina. Riittävän rahoituksen kerääminen niukkuuden keskellä on osoittautunut mutkikkaaksi tehtäväksi, mutta toiminnan tasokkuus, tulokset ja tarpeellisuus ovat olleet valttikortteja neuvottelupöydissä.

Tällaisesta toiminnasta pitää jokaisen meistä osata olla ylpeitä ja uskon vahvasti, että näin myös on. Siinä määrin suurella sydämellä ja antaumuksella jokainen 4H-toiminnassa mukana oleva työtään tekee. Se on työtä tätä hetkeä varten, mutta ennen kaikkea se on työtä tulevaisuuden eteen.

Jokainen 4H-toiminnassa oleva lapsi ja nuori on tulevaisuuden rakentaja, he ovat tulevaisuuden tekijöitä ja he ovat niitä, jotka jonakin päivänä antavat viestikapulan taas eteenpäin. Vain sillä tavoin rakennetaan kestäväää ja vahvaa tulevaisuutta. On suuri kunnia olla tekemässä sitä teidän kaikkien kanssa.

Marko Kilpi
Puheenjohtaja
Suomen 4H-liiton hallitus

Vaikuttajanuoret ovat 18–28-vuotiaita nuoria, jotka kehittävät 4H-järjestöä valtakunnallisesti ja paikallisesti.

Vaikeuksien kautta voittoon

Vuoteen 2023 on mahtunut paljon uuden oppimista ja myös vastoinkäymisistä selviytymistä. Aiempina vuosina vaikuttajanuorten toiminnasta on vähitellen tullut aktiivisempaa ja näkyvämpää. Tänä vuonna pyrimme jatkamaan aiemmasta sekä tuomaan vaikuttajanuorten toimintaa paremmin esille.

Vaikuttajanuoret ovat edellisen vuoden aikana suunnitelleet ja valmistelleet omaa tapahtumaa. Tapahtuman nimeksi valittiin "Mieli ja Maailma voi hyvin". Tapahtumalla halusimme tuoda esille hyvinvoinnin eri osa-alueita, ja sitä, miten hyvinvointia voi ylläpitää arksilla teoilla. Tapahtuma sisälsi muun muassa maittavaa välipalaa, musiikkiesityksiä sekä puheita 4H:n vaihtomahdollisuuksista.

Tapahtuman järjestäminen oli mielestämme antoisaa ja palkitsevaa. Yhteistyökumppanien ja tilojen hankinta tuotti välillä harmaita hiuksia, mutta kaikesta lopulta selvittiin, kun puhallettiin yhteen hiileen. Palautteiden perusteella tapahtuma oli onnistunut sekä toivottiin, että tapahtuman järjestäminen muodostuisi jokavuotiseksi perinteeksi.

Vaikuttajanuoriin vuonna 2023 kuuluivat lisäksi varapuheenjohtaja **Matilda Alanen** Muhoksen 4H-yhdistyksestä, sihteeri **Pinja Pennanen** Sallan 4H-yhdistyksestä, **Joona Leinonen** Ruoveden 4H-yhdistyksestä, **Emilia Eade** Oulun 4H-yhdistyksestä, **Juho Snicker** Pielisen 4H-yhdistyksestä, **Heidi Salonen** Liedon 4H-yhdistyksestä, **Iida Katajainen** Paimion-Sauvon 4H-yhdistyksestä sekä **Annina Rannikko** Meri-Vakan 4H-yhdistyksestä.

Kiitos meidän tiimille!

Melissa Pajunen, Vaikuttajanuorten puheenjohtaja 2023
Meri-Vakan 4H-yhdistys

4H:ssa lapsi ja nuori löytää monipuolisen harrastuksen, kavereita, saa onnistumisen kokemuksia ja oppii tunnistamaan omat vahvuutensa.

Tehtävämme on lapsen ja nuoren onnellisen kasvun tukeminen niin, että jokainen voisi löytää paikkansa yhteiskunnasta ja olla sen aktiivinen ja vastuullinen jäsen.

Käytännön nuorisotyö tehdään paikallisissa 4H-yhdistyksissä, jotka ovat olemassa 4H:n jäseniä, perheitä ja paikallisia yhteisöjä varten.

4H-toimintaan osallistui vuonna 2023 181 000 lasta ja nuorta

Tilastojen kertomaa

Vuoden 2023 tilastot kertovat aktiivisesta ja monipuolisesta 4H-toiminnasta eri puolilla Suomea:

185

4H-yhdistystä

41 000
kerholaista

46 000
jäsentä

6 500
työllistettyä
nuorta

4,23 milj. €

nuorille
maksettuja
palkkoja

2 300
4H-yrittäjää

liikevaihto

3,76 milj. €

4H:ssa arvot ohjaavat, yhdistävät ja näkyvät

Järjestössämme arvoilla on poikkeuksellisen keskeinen merkitys. Harvan organisaation nimestä voidaan johtaa arvot, joihin organisaation toiminta perustuu. Kyse ei ole vähäpätöisestä asiasta, sillä arvot ovat välttämättömiä organisaation menestykselle ja kestävyydelle. Ne toimivat perustana päätöksenteolle, sitoutumiselle ja eettiselle toiminnalle, ja niiden puuttuminen voi johtaa organisaation toimintakyvyn heikkenemiseen ja luottamuksen menetykseen.

Kävimme keskustelua kuluvan strategiakauden osalta, että riittäisikö meille vain englanninkieliset sanat kuvaamaan arvojamme. Ne olisivat olleet luontevat, koska järjestömme arvot tulevat USA:sta, jossa koko järjestö on myös perustettu. Koin monien tapaan kuitenkin niin, että suomenkielisten sanojen hylkääminen olisi osaltaan köyhdyttänyt arvojamme ymmärrystä.

Uskon, että suomenkieliset sanat – harkinta, harjaannus, hyvyys, hyvinvointi – kuvaavat toimintaamme arvomaailmaa jopa paremmin kuin melko pelkistetyt englanninkieliset sanat; Head, Hands, Heart, Health.

Jokaisen 4H:ssa mukana olevan tulee löytää järjestömme arvojen merkitys omassa toiminnassaan. Arvot ovat keskeinen osa sitoutumista organisaatioon. Ilman niitä esimerkiksi työntekijät saattaisivat kokea vähemmän sitoutumista ja omistautumista tavoitteillemme ja tehtävillemme.

Vuosi 2023 osoittaa, että työntekijämme ovat 4H:n arvot omaksuneet erinomaisesti. Vuosi oli jälleen monella mittarilla ennätysellinen. Toimintaan osallistui yli 180 000 lasta ja nuorta. Ennätysellisesti lähes 9 000 nuoren palkka- ja yrittäjätulo kipusi huikeaan kahdeksaan miljoonaan euroon.

Lukujen taakse ei pidä kuitenkaan hukata kaikkein tärkeintä asiaa eli yksilöä. Se, että voimme tarjota lapselle hyödyllisen harrastuksen tai nuorelle ensimmäisen kesätyöpaikan, on arvoltaan paljon suurempi asia kuin kahdeksan miljoonaa euroa. Hyvinvoiva lapsi ja nuori on vahvan harkinnan, harjaannuksen ja hyvyyden lopputulos.

Tomi Alakoski
Toimitusjohtaja
Suomen 4H-liitto

Kolme askelta työelämään

1. 4H-kerhot

4H-kerhot ovat lasten toiminnan tärkein muoto. Kerhoissa lapset oppivat monipuolisesti kestävään elämäntapaan liittyviä arjen taitoja sekä yritteliään ihmisen perusvalmiuksia tekemällä oppien. Leirit, kilpailut ja koulu yhteistyö tuovat lisää mahdollisuuksia ryhmässä toimimiseen ja harrastamiseen. Ideoita kerhoihin ja yrittäjyyskasvatukseen tarjoaa Tekemällä Oppii Parhaiten (TOP) -verkkosivusto.

2. 4H-akatemia

4H-akatemia kokoaa yhteen 4H-harrastuksesta kertyvän osaamisen. Nuori oppii työelämätaitoja ja yrittäjämäisiä valmiuksia 4H:n koulutuksissa, ohjaus- ja työtehtävissä, 4H-yrittäjänä tai erilaisissa projekteissa. Myös kansainvälisyys, vapaaehtoisuus ja vaikuttaminen vahvistavat osaamista. Osaaminen tunnustetaan opintopisteinä, osaamismerkkeinä ja todistuksina.

3. 4H-työpaikka ja 4H-yritys

4H:n kautta jo yli 13-vuotias voi saada ensimmäisen työkokemuksen ja päästä kokeilemaan yrittäjyyttä ohjatusti. Nuori voi työllistyä yhdistykseen, yhdistyksen kautta tai työllistää itsensä perustamalla oman 4H-yrityksen.

Hyvää syntymäpäivää 4H!

Maatalouskerholiitto, nykyinen 4H, perustettiin marraskuun 20. päivä vuonna 1928 Amerikasta Suomeen tuodun idean pohjalta. Vuonna 2023 järjestöme täytti siis 95 vuotta.

Pian tulee 33 vuotta siitä, kun avasin Suomen 4H-liiton toimiston oven Bulevardi 28:ssä. Toimiston osoite on vaihtunut, mutta työ 4H-liiton palveluksessa jatkuu.

Miksi teen tätä työtä? Tätä olen vuosien mittaan joskus pohtinut. Syyntä ovat aina liittyneet asioihin, joista monet ovat olleet olemassa järjestön perustamisesta lähtien. Ne ovat kestäneet, vaikka olosuhteet ja ajat ovat muuttuneet.

Tulevaisuus

Tulevaisuutemme on lapsissa ja nuorissa. Aina, kun olen pohtinut oman työni merkitystä, vastausta on voinut hakea tästä ajatuksesta. Jos haluaa tehdä työtä paremman tulevaisuuden puolesta, on vaikea löytää tärkeämpää kohderyhmää.

Kun järjestöä perustettiin, elämä Suomessa oli taloudellisesti niukkaa. Siitä huolimatta lasten ja nuorten asia nähtiin

yhtenä koko maan kohtalonkysymyksistä. Konkreettisia ratkaisuja etsittiin ja niitä myös löydettiin. Yksi niistä oli 4H.

Elämme nyt yhteiskunnassa, joka on monella tavoin erilainen. Tulevaisuutta rakennetaan kuitenkin edelleen lasten ja nuorten kautta.

Yrittäjyys ja työ

Yrittäjyys ja työ ovat aina olleet keskeinen osa 4H:ta. Vihannesten kasvatuksesta on vuosikymmenten aikana siirrytty 4H-yrittäjyyteen, jonka sisältö voi olla melkein mitä tahansa.

Aikojen kuluessa toiminnan perusajatus on pysynyt samana: omasta kiinnostuksen kohteesta syntyy toimintaa, josta ansaitsee omaa rahaa. Samalla oppii yritteliään ihmisen perusvalmiuksia sekä hyödyllisiä työelämätaitoja.

Oma työurani on osunut järjestössä kohtaan, jossa olemme pohtineet tämän perusidean toteuttamista 2000-luvun olosuhteissa. Työn tuloksena valmistui Kolme askelta työelämään -malli, joka on vähitellen muodostunut koko järjestön yhteiseksi todellisuudeksi. Siitä on tullut 4H:n yhteinen tarina, osa lähes 190 paikallisen 4H-yhdistyksen toimintaa ja ajattelua.

Tärkeä osa tätä tarinaa on positiivinen näkökulma lapseen, nuoreen ja maailmaan. Luomme edellytyksiä yritteliäälle asenteelle, onnistumisen kokemuksille, omien vahvuuksien tunnistamiselle ja kehittämiselle. Rakennamme luottamusta siihen, että asioihin voi vaikuttaa.

Yhteistyö

4H on aina yhdistänyt niin ihmisiä, organisaatioita, sukupolvia kuin erilaisia tapoja ajatella. Kansainvälisen toiminnan kautta luomme yhteyksiä eri maiden ja kulttuurien välille.

Oma tieni 4H-työhön alkoi keski-suomalaiselta maatilalta. Maaseutu on edelleen tärkeä osa paitsi omaa, myös järjestön identiteettiä. Elinvoimainen Suomi tarvitsee sekä kaupunkinsa että maaseutunsa. 4H toimii vuoropuhelun rakentajana maaseutu- ja kaupunkialueiden välillä.

Kun järjestöä Suomessa perustettiin, korostettiin erikseen sitä, miten taustalla olivat "kaikki kansalaispiirit". Aktiivinen 4H-yhdistys toimii parhaimmillaan monien yhteyksien rakentajana omalla alueellaan. Sillanrakentajia tarvitaan tulevaisuudessa ehkä enemmän kuin aikaisemmin.

Ruoka, metsä ja kädentaidot

4H:n kautta saadut kokemukset sytyttävät parhaimmillaan kiinnostuksen, joka johtaa opintoihin ja sitä kautta työelämään. Kun ruokaa, metsää ja kädentaitoja katsoo yrittäjyyden ja työn näkökulmasta, tullaan luonnonvara-alan ammatteihin, joihin tarvitaan tulevaisuudessakin osaavia tekijöitä.

Toisenlainen näkökulma avautuu, kun asioita katsoo elämänhallinnan ja arjen taitojen näkökulmasta. Näillä asioilla on merkitystä, kun pohditaan sitä, mistä nuorten hyvinvointi rakentuu.

Kun haetaan ratkaisuja kestäväen elämäntavan vaatimukseen, huomataan, että ruoka, metsä ja kädentaidot koskettavat kaikkia ihmisiä asuinpaikasta riippumatta.

"Learning by doing"

Tämä yksinkertainen toimintamenetelmä yhdistää kaikkia maailman 4H-organisaatioita yli 70 maassa. Kyseessä on ehkä luontaisin oppimismenetelmä, jolla ihminen oppii.

Yhdessä järjestön arvojen Head, Hands, Heart ja Health kanssa tästä syntyy kokonaisuus, jonka toimivuudesta olen vuosien aikana vakuuttunut.

Tekemällä oppimiseen liittyvät luontevasti konkreettiset hyvät teot, joiden kautta jokaisella on mahdollisuus tuottaa positiivista muutosta yhteiskunnassa. Pienet lapset pystyvät pieniin tekoihin, me aikuiset suurempiin.

Seuraavat lähes sata vuotta

Syntymäpäivä tarjoaa hyvän mahdollisuuden arvioida sitä, missä on. Katsoa taaksepäin ja yrittää nähdä tulevaisuuteen. Vain muutaman vuoden päästä järjestö täyttää 100 vuotta.

On ollut jännittävää huomata, kuinka minulle tärkeimmät asiat löytyvät pinnan alta, niistä perusajatuksista, jotka määriteltiin kauan sitten.

Kun perusta kestää, sen päälle on hyvä rakentaa ajassa elävää toimintaa, joka muuttuu ja jonka pitääkin muuttua.

Marjaana Liukko
Järjestöjohtaja
Suomen 4H-liitto

4H-vaikuttajanuorten tapahtuma keräsi nuoret yhteen

4H-vaikuttajanuoret järjestivät ensimmäistä kertaa 4H-miitin Tampereella 28.10.2023. Miitti oli osa 4H:n 95-vuotisjuhlavuotta ja suunnattu 4H:n nykyisille ja entisille nuorisojäsenille.

Vaikuttajanuoret saivat Folke Bernadotten muistosäätiöltä rahoituksen oman tapahtuman järjestämiseen. Tapahtuman teemaksi valikoitui Mieli ja maailma voi hyvin, joka oli Vaikuttajanuorten mukaan ajan-kohtainen ja heille mieluisa aihe. Tapahtumassa pääsi keskustelemaan siitä, millaista on hyvä elämä.

Tapahtuma alkoi värikkästä rumpusoololla, minkä jälkeen osallistujat tutustuivat toisiinsa pikadeittien muodossa. Päivän aikana kuultiin kiinnostavia esityksiä 4H:n kansainvälisestä toiminnasta, kuten European Rallysta ja IFYE-vaihdosta.

Tapahtuma sisälsi myös vapaata kiertelyä erilaisilla pisteillä, joilla osallistujat pääsi esimerkiksi osallistumaan pakopeliin tai kokeilemaan rumpujen soittoa. Tamperelainen 4H-yrittäjä tarjosi osallistujille herkullista välipalaa, ja Ruoveden 4H-yhdistyksen hattaranpyörittäjät täydensivät tarjontaa.

Paikalle saapui noin 30 osallistujaa eri puolilta Suomea. Mukana oli 4H-yrittäjiä, 4H-kerhonojajia ja muita 4H-harrastajia. Tapahtuma tarjosi rennon ympäristön uusiin tuttavuuksiin ja keskusteluihin.

Tapahtuman järjestäminen oli Vaikuttajanuorten mukaan opettavainen ja mielenkiintoinen prosessi, joka sisälsi niin epävarmuutta, jännitystä kuin iloa ja onnistumisenkin tunnetta.

Suomen luonnon päivän etkoilla vierailtiin Mäntyniemessä

Suomen luonnon päivän ja 4H:n juhlavuoden kunniaksi järjestettiin elokuussa livelähetykset. Suomen luonnon päivän etkot -nimeä kantavassa lähetyksessä käytiin läpi luontoon ja hyvinvointiin liittyviä teemoja, opittiin retkeilyä ja juhlittiin 95-vuotista 4H-järjestöä yhdessä 4H-kerholaisten ja lähetystä seuraavien 4H:n jäsenten kanssa.

Osana lähetystä näytettiin juhlavuoden suojelijoiden, tasavallan presidentti Sauli Niinistön ja puoliso Jenni Haukion haastattelu.

Lähetyksen juontajana toimi 4H-liiton kasvatuspäällikkö **Miitta Rieki**, jonka keskustelukumppaniksi saapui Suomen Ladun ulkoilun asiantuntija **Virpi Jussila**. Riekin ja Jussilan johdolla käytiin läpi ohjeita koko perheen retkeilyyn ja jaettiin vinkkejä varusteiden, retkikohteiden ja eväiden valintaan.

4H-kerholaisten Veera, Veikka ja Antti sekä lähetystä juontanut Rieki saivat kutsun Mäntyniemeeseen, jossa he esittivät presidenttiparille luontoon ja harrastamiseen liittyviä kysymyksiä. Haastattelu kuvattiin etukäteen ja näytettiin osana lähetystä.

Etkoilla juhlittiin myös 4H:n kerhokauden avajaisia. Luonto ja metsä ovat keskeisiä teemoja 4H-kerhoissa, joissa lapsille opetetaan kestävään elämäntapaan kuuluvia taitoja sekä vahvistetaan lasten luontosuhdetta monin eri tavoin.

Sipoon maalaismaisemissa Näsiksen tilalla kuvattuun lähetykseen osallistuivat Hämeenlinnan Seudun 4H-kerholaisten **Lumi, Veera, Juho, Tuukka** ja **Akseli** sekä Tuuloksen eräkerhön ohjaajat **Anna-Maarit Heinonen** ja **Tuija Ruokolahti**. Kerholaisten askartelivat lähetyksessä Suomen lippuja, kokosivat telttoja sekä valmistivat mustikkapaistosta retkikeittimellä.

Karjalankadulla ovet avautuivat ystäville ja yhteistyökumppaneille

4H-järjestön juhlavuoden tapahtumat päätti kumppaneille ja sidosryhmille suunnattu Avoimet ovet -tilaisuus, joka järjestettiin liiton Karjalankadun toimipisteellä 5.12.

Toimistolle oli kutsuttu vieraita nauttimaan maistavasta aamupalasta, tapaamaan 4H-liiton henkilöstöä sekä verkostoitumaan muiden järjestöme matkaan tavalla tai toisella kuuluvien kanssa. Tilaisuuteen ilmoittautui noin 60 henkeä.

Toimisto oli somistettu tuoksuvilla kuusenoksilla ja jouluisilla kukilla. Tunnelma oli rento ja lämminhenkinen. Tarjoiljoina toimivat reippaat ja osaavat 4H-yrittäjät **Mona** ja **Peppi**. Vieraat saivat ennen lähtöään pyöräyttää onnenpyörää ja vastata 4H-toimintaan liittyvään kysymykseen. Jokainen sai mukaansa 4H:n eläinkalenterin tai 4H-yrittäjien valmistamia villiyritytuotteita.

4H:n juhlavuoden kakkukisan sato oli kerholaisten näköinen

4H95-kakkukisa kannusti iloiseen 4H-syntymäpäiväjuhlien viettoon kerhoissa ympäri Suomen. Kisa koostui kahdesta kategoriasta, jotka ovat iloisin koristelu ja hauskin juhlakuva. Kilpailuun osallistui 179 kakkua ja 59 kuvaa kerhojen syntymäpäiväjuhlista.

Koristeluja ja juhlakuvia arvioi valokuvauksen ja leipomisen saralla toimivista 4H-yrittäjistä koostunut raati. Raadissa vaikuttaneet 4H-yrittäjät olivat **Väinö Miettinen** (Väinöleipoo), **Matilda Alanen** (Kotiapu), **Pihla Sallinen** (Metsävadelma), **Erika Ukkonen** (Apuni lähellä), **Mikael Vaittinen** (Photovaittinen) ja **Lilja Memni** (Pictures Lilja).

Raadin huomion herättivät erityisesti sellaiset kakut, joihin oli käytetty runsaasti värejä ja koristeluja. Juhlakuvissa eniten ihastusta herättivät kerholaisten askartelut, kuten naamarit ja erilaiset juhlalahatut.

Kakkukisan kakkukategorian voittajaksi valikoitui Multian 4H-yhdistyksen Monitoimikerhön kakku. Raati perusteli valintaansa sillä, että kuvan kakku on 4H:n näköinen ja tiivistää koko toiminnan. Se on iloinen ja värikäs, minkä lisäksi koristeluun on käytetty monia tekniikoita.

Hauskimmat juhlat olivat kuvan perusteella Kälvien 4H-yhdistyksen Eskarikerhossa. Raadin mukaan voiton ratkaisivat kerholaisten itse askartelemat hauskat ja suloiset naamarit. Myös ohjaajat ovat kuvassa mukana juhlamuffineja esitellen. Palkintona kumppanin kategorian voittajille oli sekä mainetta ja kunniaa että 150 euron rahapalkinto.

TOP-tehtäväpankki uudistui

TOP-tehtäväpankin nimi muodostuu sanoista "tekemällä oppii parhaiten". Nimeen tiivistyy 4H-järjestön kasvatusajattelu ja pedagoginen toimintamenetelmä, jossa korostetaan lasten ja nuorten kokemuksellista oppimista itse tehden ja kokeillen.

Verkkosivustolle on koottu yli 1 000 toiminnallista tehtävää, jotka on jaettu kuuden pääteeman alle. Teemat ovat ruoka, metsä, kädentaidot, leikki, kasvit ja viljely sekä eläimet. Tehtäväpankki on maksuton ja avoin kaikille käyttäjille. Kohderymänä ovat erityisesti 4H-kerholaiset ja -leiriläiset sekä kerhotoimintaa ohjaavat nuoret ja aikuiset.

Vuoden 2023 aikana toteutettiin sivuston tekninen ja visuaalinen uudistus. TOP-tehtäväpankki on nyt entistä helppokäyttöisempi, visuaalisesti houkuttelevampi ja innostaa kerholaiset sekä ohjaajat kokeilemaan uutta.

Uutena toimintona lisättiin maksuton rekisteröityminen sivustolle. Rekisteröitynä käyttäjänä TOP-tehtäväpankkiin voidaan luoda valmiita tehtävälistoja esimerkiksi kerhokauden suunnittelun tueksi.

Vuoden 2023 aikana TOP-tehtäväpankkia päivitettiin uusilla tehtäväkokonaisuuksilla. Uusia sisältöjä olivat muun muassa kansainvälisyys- ja retkiteemaiset reseptit, luonnonvärjäys- ja vuodenaikateemaiset kädentaitotehtävät ja ilmastoteemaiset metsätehtävät.

Metsäsalapoliisit ihmettelevät ilmastoa

2023 julkaistussa Metsäsalapoliisit ihmettelevät ilmastoa -teemakerhossa selvitetään pienempiä ja isompia mysteerejä, jotka liittyvät ilmastoon ja metsään sekä auttavat lapsia pohtimaan ilmastonmuutoksen merkityksiä.

Oppaasta löytyy ohjeet ja materiaalit kymmeneen kerhokertaan. Kohderymänä ovat erityisesti 3.-6.-luokkalaiset lapset. Uusi opas täydentää jo käytössä olevien Metsäsalapoliisit tutkivat luontoa ja Metsäsalapoliisit seikkailevat luonnossa -oppaiden aiheita.

Metsäsalapoliisit ihmettelevät ilmastoa -teemakerho rakentuu tarinan ympärille. Tarinassa joukko asiantuntijoita on kutsuttu salaiseen ilmastokokoukseen keskustelemaan metsien roolista ilmastonmuutoksen hillinnässä.

Kerhon aikana tutustutaan neljään asiantuntijaan: Arkkitehti Alvariin, Oskari Oravanpoikaan, Mikko Metsänomistajaan ja Ilmastoininööri lidaan. Jokaisella kerhon tapaamiskerralla ohjaaja lukee jatkoa tarinalle, joka johdattaa lapset tutkimaan erilaisia näkökulmia ilmasto- ja metsäteemassa.

Tehtävät löytyvät myös verkkomuodossa TOP-tehtävä-sivustolta, mutta kymmenen kerran kokonaisuutta palvelee parhaiten teemakerho-opas.

Kädentaitajien vuodenajat

Vuonna 2023 osana Kädentaitajat-teemakerhokokonaisuutta julkaistiin uusi kymmenen kerhokerran opas, Kädentaitajien vuodenajat. Kohderymänä ovat 1.-3.-luokkalaiset lapset, mutta tehtävät sopivat isommillekin kerholaisille. Teemakerho-opaan tehtävissä tutustutaan helppoihin käsityötekniikoihin ja eri materiaalien käyttöön sekä ideoidaan erilaisia tarinoita tehtäviin ja vuodenaikoihin liittyen.

Oppaan avulla Kädentaitajat sukeltavat tekemisen maailmaan neljän vuodenajan parissa. Luotujen hahmojen avulla voidaan sadutella ja tarinoida yhdessä. Sadutus on menetelmä, jossa lapset otetaan mukaan ideomaan tarinoita ja käyttämään rohkeasti mielikuvitustaan. Saduttamalla voidaan luoda yhteisiä maailmoja sanojen ja mielikuvien avulla, ohjaajia ja kerholaisia osallistaen. Tarkoituksena on, ettei kerhonohtaja määrittele sadun aihetta tai rakennetta liiaksi etukäteen, vaan antaa kerholaisten ideoida vapaasti. Kerholaiset saavat siis itse päättää, millaisen tarinan, lorun tai esityksen lopulta luovat.

Teemakerhon tehtävissä hyödynnetään edullisia ja kiertettäviä materiaaleja, kuten jämalankoja, kierrätyspahvia ja käytettyjä maitopurkkeja. Samalla opitaan helppoja käsityötekniikoita, kuten sormivirkkausta, ryijysolmun tekoa ja tupsun valmistamista. Oppaan tehtävien avulla valmistuu muun muassa lintulauta maitotölkistä ja hämähäkinverkko luonnosta kerätyistä puunkappaleista! Tehtävät löytyvät myös verkkomuodossa TOP-tehtävä-sivustolta, mutta kymmenen kerran kokonaisuutta palvelee parhaiten teemakerho-opas.

Vuoden 4H-kerhon tittelin jakoivat 4H-temppula ja Suomusjärven Safkasankarit

Perinteikkääseen kerhokilpailuun osallistui 44 kerhoryhmää. Vuoden 4H-kerhoiksi valituilla kerhoilla oli keskenään hyvin erilaiset, mutta yhtä tärkeät ansiot, minkä johdosta tuomaristo päätti jakaa ensimmäisen sijan.

4H-temppula on liikuntakerho erityistä tukea tarvitseville lapsille. Tuomaristo pitää arvokkaana, että suuremman yleisön sijaan on keskitytty ryhmään, joka jää monesti kerhotoiminnan ulkopuolelle.

Somusjärven Safkasankarit -kerho keräsi tuomaristolta pisteitä paikkakunnan kokoon nähden runsaasta 25 lapsen osallistujamäärästä, monipuolisesta toiminnasta sekä pitkään jatkuneesta kerhoperinteestä.

Kolmanneksi kisassa sijoittui Hämeenlinnan Seudun 4H-yhdistyksen ralliautoiluun ja autojen huoltamiseen keskittyvä 4H-moottorikerho. Panostus kiertotalouteen herätti tuomariston kiinnostuksen ja siivitti kerhon kilpailun kolmannelle sijalle.

Yleisö äänesti suosikikseen Äänekosken 4H-yhdistyksen Eräkerhon, joka yhdistää niin lapsia kuin aikuisia. Kerholaiset ovat oppineet esimerkiksi tulen tekoa, metsästäystä ja teltan pystytystä. Moni koki kerhossa ensimmäisen yönsä metsässä teltassa.

Kerhokilpailun voittajaryhmät jakoivat 1. ja 2.-sijojen palkintorahat, jolloin molemmat ryhmät saivat 425 euroa. Kolmanneksi tullut kerho palkittiin 150 euron summalla.

Vuoden 4H-kerho -kilpailu on saanut tukea 4H-säätiön kautta Jenny ja Antti Wihurin rahastolta.

Uusi opas 4H-yhdistysten hallitusten jäsenille

Uuden oppaan kehittäminen toteutettiin palvelumuotoilemalla. Palvelumuotoilussa olennaista on kohderyhmän ottaminen mukaan kehittämiseen.

Osana kehittämistä järjestettiin tulevaisuusverstaaita, joissa 4H-yhdistysten hallitusten jäsenet etsivät yhdessä ratkaisuja hallitusten jäsenten sitoutumisen vahvistamiseksi. Tulevaisuusverstaista saadut päätelmät toimivat hallituksen jäsenen oppaan tekemisen suuntaviivoina. Arvot, yhdistyksen perustehtävä sekä toiset ihmiset ovat syitä, joiden takia 4H-toimintaan sitoudutaan.

Uusi opas tuo aiempaa vahvemmin esille 4H:n arvot, hallituksen tehtävän lasten ja nuorten harrastustoiminnan edistäjänä sekä hallituksen keskinäisen luottamuksen merkityksen. Opas sisältää muistilistan tilanteeseen, kun hallitukseen tulee uusia jäseniä, sekä kaksi infograafia; 4H-yhdistyksen johtaminen sekä 4H-yhdistyksen hallituksen käytännöt.

4H-yhdistyksen hallituksen käytännöt on kysymysmuotoinen lista asioista, joista hallituksen on hyvä keskustella yhdessä. Käytännöistä sopiminen on konkreettinen tapa edistää ryhmän yhteenkuuluvuutta sekä omistajuutta kirjaamalla asiat ylös yhteisen keskustelun jälkeen. Tämä työkalu kannattaa ottaa käyttöön, kun hallituksen uusi kokoonpano on valittu.

Prosessin aikana ratkaisuja testattiin työpajoissa, joihin osallistui hallitusten jäsenten lisäksi 4H-yhdistysten toiminnanjohtajia sekä 4H-liiton henkilöstöä. Palvelumuotoilu kehittämistapana toi lisäarvoa, sillä prosessi jo itsessään tuotti sitoutumisen elementtejä, kun ihmiset olivat mukana aktiivisina toimijoina ja vaikuttajina.

4H-akatemia on askel työelämään

4H:n yrittäjyyskasvatusta toteutetaan Kolme askelta työelämään -mallin mukaisesti. Mallin toinen askel on nimeltään 4H-akatemia. 4H-akatemia on monipuolinen tekemisen ja oppimisen ympäristö sekä fyysisessä ympäristössä että verkossa.

4H-akatemia kokoaa yhteen työelämä- ja yrittäjyystaitojen sisältöjä ja mahdollisuuksia. Nuoret voivat osallistua pedagogisesti suunniteltuihin koulutuksiin, joista saa Opintokeskus Siviksen myöntämän opintopisteytetyn todistuksen.

Todistuksia ja digitaalisia osaamismerkkejä voi saada myös tekemällä oppimisen kokonaisuuksista kuten 4H-yrittäjänä tai 4H-kerhonohtajana toimimisesta. Käytännössä koulutuksia ja muita oppimistilanteita järjestävät paikalliset 4H-yhdistykset.

Harrastuksessa oppiminen on samanaikaisesti hauskaa ja hyödyllistä. 4H:ssa opitut taidot ovat arvostettuja sekä oppilaitoksissa että työelämässä. 4H-akatemian koulutuksista saatavat todistukset helpottavat osaamisen näyttämistä eri tilanteissa.

Toiminnassamme nuoret kerryttävät kokemusta ja osaamista muun muassa ohjaamisesta, yrittäjyydestä, metsäasioista, vaikuttamisesta ja projekteista. Kaikki, mitä 4H:ssa oppii, on tavalla tai toisella työelämäosaamista. Toiminnassa vahvistuvat yrittäjämäiset valmiudet; omien vahvuuksien hyödyntäminen, aloitteellisuus, kyky muuttaa ideat toiminnaksi, luovuus, vastuun ottaminen, eettinen ja kestävä ajattelu, kokemuksesta oppiminen, yhteistyössä toimiminen sekä taloudellinen ajattelu.

4H-tapahtumatuottajavalmennuksesta oppia ja opintopisteitä

4H-tapahtumatuottajavalmennus on 8 opintopisteen kokonaisuus, jonka aikana ryhmän osallistujat suunnittelevat ja järjestävät tapahtuman.

4H-vaikuttajanuorten ryhmän toimintaan sisältyy tapahtumatuottajavalmennus, johon liittyen he järjestivät 4H-miitti-nimisen tapahtuman Tampereella. Ryhmä suunnitteli, organisoij ja toteutti tapahtuman alusta loppuun yhdessä tekemällä oppien. Ryhmä loi jotain täysin uutta, vastaavaa tapahtumaa ei aiemmin ole ollut.

Tapahtumatuottajavalmennukseen kuuluu yhteinen reflektointi. 4H-vaikuttajanuoretkin arvioivat tapahtumaa ja sen järjestämiseen liittyvää prosessia yhdessä. He havaitsivat valtavan määrän oppimista, joka oli tarttunut mukaan kuin itsestään. Tietysti he huomasivat myös kehittämiskohteita, joita seuraava tapahtumaa järjestäessä voisivat huomioida.

Palkintona ryhmän jäsenet saivat uurastuksestaan onnistuneen tapahtuman, ainutlaatuisia kokemuksia sekä opintopisteytetyn todistuksen. Vaikuttamistavoitteet täyttyivät muun muassa siten, että ryhmä itse valitsi tapahtumassa esille nostettavat asiat. Teemaksi valikoitui ”mieli ja maailma voi hyvin”. Tätä teemaa tapahtumassa käsiteltiin monipuolisilla toiminnallisilla tavoilla.

4H:ssa opitut asiat hyödyttävät sekä opinnoissa että työelämässä. Erityisesti oppilaitoksille opintopisteytetty todistus on selkeä dokumentti hankitusta osaamisesta.

Opinnäytetyö loi vinkkejä ruokakerhojen ohjaajille

4H-yhdistykset järjestävät lapsille Ruokakoulu-päiväleirejä. Ruokakoulun ohjaajana toimiminen on ruuasta ja ohjaamisesta kiinnostuneelle nuorelle mukava työllistymismahdollisuus. Ruokakoulussa lapset valmistavat kaikki ateriat itse, ohjaajien tehtävänä on auttaa.

Ruokakoulujen lisäksi 4H-yhdistyksillä on keittiötaitoihin painottuvia kerhoja. Saffkasankarit-teemakeroissa tekeminen liittyy aina ruokaan. Mutta kokkailuja on muissakin 4H-kerhoissa osana kerhovuoden ohjelmaa.

Ruokakoulun tai ruokakerhon ohjaaja tarvitsee ryhmänohjaustaitoja ja keittiöosaamista. Ruuanlaiton opettamisessa ja ohjaamisessa voi olla monia asioita, joiden osalta nuoret ohjaajat saattavat tuntea epävarmuutta.

Yhteisöpedagogiksi opiskellut 4H-aktiivi **Minna Kautela** pohti opinnäytetyössään ruokakerhon ohjaajien osaamisen tukemista. Hän toteutti 4H-akatemian verkkosivulle Ruokakerhon ohjaajan vinkkilistan. Vinkit ovat käytännöllisiä ja auttavat ohjaajia sekä ruuanlaittoon että ohjaamiseen liittyen.

Kaikki alkaa hyvästä yhteisestä aloituksesta, jolloin tutustutaan toisiin, kerhotilaan, välineisiin ja sääntöihin. Ajankäytön suunnittelu ja juuri sopivien reseptien valitseminen on tärkeää. Kerhoaika on aina rajallinen ja samalla kaikille pitäisi olla riittävästi mielekästä tekemistä.

4H:n monipuolinen toiminta tarjoaa lukuisia ideoita opinnäytetöihin tai muihin opintoihin liittyviin projekteihin. Minnan opinnäytetyö toi 4H-akatemian verkkosivuille uuden tarpeellisen kokonaisuuden.

“Jokaisessa työpaikassa on sopivia työtehtäviä nuorille”

4H, Duunitori ja K-ryhmä rohkaisivat työnantajia palkkaamaan kesätöihin peruskoulun päättäviä nuoria Ysit töihin -kesätyökampanjassaan 2023. Kampanja kannusti myös ysejä hakemaan kesätöitä.

Ysiluokkalaisille ensimmäinen kesätyökokemus on usein ratkaisevan tärkeä reitti työelämään ja omien vahvuuksien tunnistamiseen. Työnantajat ja -tekijät eivät kuitenkaan aina kohtaa.

“Moni työnantaja luulee, että on helpompaa palkata täysi-ikäisiä kuin alle 18-vuotiaita. Osa myös pohtii, mitä töitä voi teettää 15–16-vuotiailla, joilla ei ole työkokemusta”, sanoo kehityspäällikkö **Anu Parviainen** 4H-liitosta. Työnantajien on mahdollista löytää koulutettuja nuoria paikallisten 4H-yhdistysten kautta.

Syys- ja kevätlukukauden 2023 Ysit töihin -toiminnassa mukana olleista nuorista 66 % sai töitä kesällä. Ajokortti työelämään -koulutuksen suoritti lähes 10 000 nuorta vuoden 2023 aikana. Koulutuksia järjesti 111 yhdistystä ja toiminta kattoi 135 kuntaa. Koulutus on osa 4H:n ja K-ryhmän yhteistyötä ja siihen kuuluu usein paikallisen K-kauppiaan puheenvuoro. Kuluneella kaudella K-kauppiaita on vierailut 250 ryhmässä ja puheenvuoron on kuullut lähes 5 000 oppilasta.

Ajokortti työelämään -koulutuksessa nuoret oppivat työnhakuun ja työelämään liittyviä asioita, kuten hakemusten kirjoittamista, haastattelutilannetta, työsopimuksen tekemistä sekä työntekijän oikeuksia ja velvollisuuksia. Tavoitteena on, että nuorella olisi koulutuksen jälkeen tarvittava osaaminen monen kohdalla ensimmäisen kesätyöpaikan löytämiseen.

Helppi-sovellus mahdollistaa joustavat työajat nuorille

Helppi-sovellus yhdistää tehtäviinsä perehdytetyt 4H-nuoret ja avuntarvitsijat. Vuonna 2023 palvelu toimi jo 56 yhdistyksen alueella. Nuoret tekivät yli 2400 työtuntia ja tuottivat yli 58 000 euron liikevaihdon Helpin kautta vuonna 2023. Asiakkaita Helpissä on jo yli 5 000.

Laukaalainen **Maria Nauha**, 17, on tehnyt useita Helppi-keikkoja.

“Parasta on, että voin sopia ja mukauttaa töiden aikatauluja yhteen oman arkeni kanssa sekä valita itselle mieluisia töitä. Tykkään myös siitä, että saan Helpin asiakaspalvelun kautta kohdata uusia ihmisiä ja olla heille avuksi”, Nauha kertoo.

Hän korostaa, että Helppi on nuorille hyvä tapa ansaita hieman ylimääräistä rahaa myös koulun ohella. Tiettyihin työvuoroihin ei tarvitse sitoutua, vaan työt voidaan sopia oman aikataulun mukaan kuten itselle sopii. Helppi tuo joustavuutta arkeen, eivätkä työkeikat kestä pitkiä aikoja, mikä jättää aikaa opiskelulle ja vapaa-ajallekin.

Myös Oulun 4H-yhdistyksen toiminnanjohtaja **Mirja Kaartinen** pitää Helpin työtä helpottavista toiminnoista, esimerkiksi sujuvammasta yhteydenpidosta nuorten ja asiakkaiden kanssa. Nuoret ovat tykänneet sovelluksesta etenkin push-ilmoitusten tullessa käyttöön. Ilmoitus näkyy heti näytöllä, mikä helpottaa ja nopeuttaa reagointia. Chat-ominaisuus saa myös kiitosta. Yhteydenpidon lisäksi kortilla maksaminen sovelluksessa käy helposti.

“Helppi on turvallinen ja asiakasystävällinen sovellus, joka helpottaa myös meidän työtämme 4H-yhdistyksissä”, toteaa Kaartinen.

Helpin laajentumisen lisäksi vuonna 2023 nähtiin myös ensimmäistä kertaa valtakunnallinen Helppi-kilpailu. Kilpailussa etsittiin Vuoden Helppi-nuoria ja Vuoden Helppi-yhdistyksiä. Kilpailussa arvioitiin kokonaisuutena tehtyjä työtunteja sekä toteutettua markkinointia. Molemmista kategoriosta valittiin kolme parasta.

Vuoden Helppi-nuori 2023 oli **Mona Nuopponen** Oulun 4H-yhdistyksestä ja seuraaville sijoille tulivat **Nea Kervinen** Joensuun 4H-yhdistyksestä sekä **Adele Kyllönen** Oulun 4H-yhdistyksestä. Vuoden Helppi-yhdistys 2023 oli puolestaan Joensuun 4H-yhdistys ja seuraaville sijoille tulivat Oulun 4H-yhdistys ja Huittisten 4H-yhdistys. Voittajakolmikot palkittiin kunniakirjoilla ja rahapalkinnoilla.

Reilu Teossa 774 000 kiloa muovia kiertoon

Reilu Teko -keräystä on toteutettu jo vuodesta 1975, ja tämän vuoden keräyksen tulos on keräyshistorian toiseksi suurin. Reilu Teossa maanviljelijöiden tuomat tyhjä lannoite- ja siemensäkit saadaan uudelleen hyötykäyttöön.

Keräyspisteille työllistyneiden 4H-nuorten tehtävänä on pitää keräyspiste siistinä, kirjata toimitettujen säkkien määrät sekä auttaa viljelijöitä säkkien niputuksessa. Reilu Teossa työllistyi yhteensä 104 nuorta.

Vuonna 2023 jatkettiin pilottikokeilua, jonka tarkoituksena oli kehittää muovilajien erottelua keräyspisteillä. Kun sisäsäkit ja ulkosäkit erotellaan toisistaan, saadaan eri muovilajit parempaan hyötykäyttöön kierrätyksessä. Kokeilu toteutettiin tänä vuonna kolmen 4H-yhdistyksen alueella Huittisissa, Kokemäellä ja Punkalaitumella.

Yara muistaa joka vuosi 4H-yhdistyksiä Reilu Teko -keräyksen yhteydessä. Keräyksen Vuoden nousija oli Masku-Rusko-Vahdon 4H-yhdistys, Vuoden työllistäjä Meri-Vakan 4H-yhdistys ja uutena tulokkaana Reilu Teossa palkittiin Toivakka-Joutsan 4H-yhdistys. Keräykseen osallistui 118 yhdistystä, joista 104 oli suomenkielisiä 4H-yhdistyksiä ja 14 oli ruotsinkielisen Finlands svenska 4H:n alueella.

Reilu Teko -keräyksen suojelijana toimi maa- ja metsätalousministeriön kansliapäällikkö **Jaana Husu-Kallio**. Keräyksessä ovat mukana Suomen 4H-liiton ja Yaran lisäksi Finlands svenska 4H, paikalliset 4H-yhdistykset sekä Hankkija, Lantmännen Agro, A-Rehu, Peltosiemen, Tilasiemen ja Lassila & Tikanoja. Reilu Teko -säkkikeräystä ovat tukemassa myös Maaseudun Tulevaisuus ja Landsbygdens Folk.

Nordealaiset toteuttavat vapaaehtoisuutta 4H-yrittäjien yritysohjaajina

Jokaisella 4H-yrittäjällä on oma yritysohjaaja, jonka tehtävänä on tukea, motivoida ja kannustaa nuorta yrittäjyyden haasteissa ja onnistumisissa.

4H-järjestön ja Nordean yhteistyö on osa Nordean yhteiskuntavastuutyötä nuorten yrittäjyystaitojen kehittämiseksi. Jokaisella nordealaisella on mahdollisuus käyttää kaksi työpäivää vuodessa vapaaehtoistyöhön edistääkseen taloustaitoja ja yrittäjyyttä suomalaisessa yhteiskunnassa. Monet nordealaiset toimivatkin 4H-yrittäjien yritysohjaajina.

Nordean vapaaehtoiset tarjoavat nuorille apua esimerkiksi yrityksen markkinointiin, talouteen ja laskutukseen liittyvissä asioissa. Aikaisemmin kesäkuukausille painottunut yhteistyö jatkui vuonna 2023 ympäri vuotisesti.

4H-järjestön 95-vuotisjuhlavuoden ja Yrittäjän päivän viikon kunniaksi Suomen 4H-liitto ja Nordea järjestivät yritysohjaajuuden ohessa yhteistyössä Yritystörin. Yritystori järjestettiin Helsingissä Nordean pääkampuksella, jossa nordealaiset pääsivät lounastaukonsa ohessa tutustumaan 4H-yrittäjiin ja tekemään ostoksia.

Paikalla oli 17 4H-yrittäjää eri aloilta. Torilla pääsi esimerkiksi ottamaan pikamanikyrrin tai meikkauksen, ostamaan käsityötuotteita tai nappaamaan talteen käyntikortin siivousalan yrittäjiltä. Tilaisuudessa kuultiin myös 4H-yrittäjien esitys sekä puheenvuorot Nordean ja 4H-liiton edustajilta.

Vuoden 4H-yrittäjät ovat Mandi Koskela ja Elsa Tabell

Tankotanssiharrastuksestaan monipuolista liiketoimintaa tehnyt ranualainen **Mandi Koskela** nousi tuomariston suosikiksi nuorempien sarjassa (13-17-vuotiaat) 4H-yrityksellään MandiKo. Tankotanssiesitysten lisäksi Koskela pitää lapsille ja nuorille tankotanssikursseja. Koskela on myös sopinut sponsorisopimuksia yhteistyöyritysten kanssa.

Koskela on tankotanssin A-sarjan kolminkertainen suomenmestari ja kaksinkertainen maailmamestari. Tuomariston huomion kiinnitti se, että Koskela oli keksinyt tehdä vapaa-ajan harrastuksestaan menestyvää liiketoimintaa, joka innostaa lapsia liikkumiseen ja uuden urheiluharrastuksen pariin.

Ylöjärveläinen **Elsa Tabell** voitti vanhempien sarjan (18-28-vuotiaat) yrityksellään Nuppula, joka on lastenhoitoa ja juhla-apua tarjoava 4H-yritys. Tabell laajensi toimintaansa ja perusti Nuppula pop-upin. Tämä ei ollut nuorelle yrittäjälle

täysin riskitöntä, sillä projektiin piti ensin sijoittaa rahaa rintamiamiestalon kunnostusta ja siivousta varten sekä ja tuote- ja tavarahankintoihin.

Tuomaristo nosti esiin muiden kilpailukriteerien ohella erityisesti Nuppulan onnistuneen yritystoiminnan laajentamisen sekä yritys yhteistyön ja yhteisöllisen toiminnan kehittämisen paikkakunnalla.

Nuorempien sarjan toiselle sijalle nousi **Aaro Väisänen** Tampereelta. Väisänen 4H-yritys valmistaa ja myy puukkoja. Kolmannelle sijalle ylsi helsinkiläinen **Amelie Dosseh**. Amelien Apu tarjoaa apua arkeen, kuten siivousta ja lastenhoitoa.

Vanhempien sarjan toiselle sijalle nousi **Lida Pohjonen** Kouvolasta. Pohjonen pyörittää 4H-yritystä Onnenkavio, joka on tapahtumia ja eläinleirejä tarjoava kotieläinpiha. Kolmannelle sijalle ylsi **Jannika Toikka**, 19, ja **Rasmus Ahola**, 16, Luumäeltä. Escape Luumäki tarjoaa elämyksellisiä pako huonepelejä.

Kilpailun tuomaristossa olivat maa- ja metsätalousministeriön kansliapäällikkö **Pekka Pesonen**, Finnish Business Angels Network FiBAN ry:n toimitusjohtaja **Tiina Laisi-Puheloinen**, Nordean aluejohtaja **Anna Eklund**, Vuoden 2022 4H-yrittäjä **Lasse Uutela**, Yksityisyrittäjien säätiön asiamies **Annukka Åstrand**, 4H-liiton hallituksen puheenjohtaja, kansanedustaja **Marko Kilpi** ja Suomen 4H-liiton toimitusjohtaja **Tomi Alakoski**.

4H-yrittäjyys keskiössä Yrityspodissa ja TikTokissa

4H:n Yrityspodissa käsitellään 4H-yrittäjyyteen liittyviä teemoja yhdessä vieraiden kanssa. Yrityspodin tavoitteena on lisätä nuorten tietoisuutta 4H-yrittäjyyteen liittyvissä asioissa ja antaa hyödyllisiä vinkkejä.

Yrityspodin jaksoissa on käsitelty mm. talouteen, markkinointiin, hinnoitteluun ja asiakaspalveluun liittyviä teemoja.

Yrityspodia on tuotettu kaksi kautta ja jaksoja on kuunneltu yli 3 000 kertaa. Yrityspodia on hyödynnetty erityisesti yhdistysten pitämien yritys koulutusten yhteydessä. Podin tuotannosta vastasi Suomen 4H-liitto ja juontajana toimi pääkaupunkiseudun 4H-yhdistyksen toiminnanjohtaja **Saara Suomäki**. Podit on äänitetty Helsingissä 4H Business Labin tiloissa.

Alkuvuodesta 4H avasi valtakunnallisen @4hSuomi TikToc-tilin, jonka tarkoituksena on lisätä nuorten tietoisuutta 4H-yrittäjyydestä ja nuorten työllistymismahdollisuuksista. Vuoden aikana tilille ehti tulla yli 10 000 nuorten yrittäjyydestä kiinnostunutta seuraajaa. Videoilla on tykkäyksiä yli 100 000 ja videoita on katseltu yhteensä yli 2 miljoonaa kertaa.

TikTokin sisällöntuotannosta on vastannut tubettaja ja entinen 4H-yrittäjä **Joose Soini**. 18-vuotias Soini on saanut TikTokissa nuorten huomion kertomalla 4H-yrittäjyydestä viihdyttävällä tavalla. Nopeatempoissa videoissa jaetaan mm. vinkkejä 4H-yrittäjyyteen.

Videoilla on vierailtu Joosen lisäksi myös muita nuoria 4H-yrittäjiä, jotka ovat kertoneet omasta yritystoiminnastaan. Sadat 4H-yrittäjyydestä kiinnostuneet nuoret kertoivat kuulleen 4H-yrittäjyydestä TikTokin kautta.

Taimiteossa on istutettu lähes 800 000 taimea

4H-järjestön ja Taimiteko-kumppanien työllistämät nuoret istuttivat kesällä 2023 yli 185 000 kuusen ja männyn taimea 14 paikkakunnalla ympäri Suomea. Istutetuista puun taimista syntyy noin 93 hehtaaria uutta metsää. Istutuksissa työllistyi 133 nuorta.

Taimitekoja tehtiin jo viidettä vuotta. Taimiteko-toiminta käynnistyi vuonna 2019 ja kesän 2023 lopussa nuoret ovat istuttaneet Taimiteossa jo lähes 800 000 puun taimea eli noin 400 hehtaaria uutta metsää. Pintaa-ala vastaa 560 Helsingin Olympiastadionin kenttää.

Istuttajina työllistyneet kertoivat palautteessa, että työ oli mukavaa, mutta myös fyysisesti vaativaa. Parasta työssä olivat työkaverit ja ilmapiiri. Syitä hakea Taimitekoon olivat hyvä palkka, työ luonnossa, selkeät työtehtävät ja työ kavereiden kanssa.

Istuttajat kokivat, että tärkeimmät työstä saadut opit olivat itse taimien istuttaminen sekä ymmärrys ilmastotekojen merkityksestä. Suurin osa istuttajista on kiinnostunut Taimiteko-toiminnassa työllistymisestä myös jatkossa. Tavoitteena onkin, että metsähoidollisiin toimenpiteisiin työllistetään tulevana vuosina istutustöiden tapaan paikallisia nuoria.

Taimia istutettiin lähes 50 kumppanille, joista uusina mukaan tulivat muun muassa Kingspan Insulation, Nixu, Perkko, Biot, Modulight ja Greenfit Concept.

Taimiteko-metsät toimivat tulevaisuudessa, ja jo nykyäänkin, lasten ja nuorten oppimisympäristöinä. Taimiteko-metsissä ja -maa-alueilla vierailee vuosittain tuhansia ala- ja yläkoululaisia esimerkiksi koululaisten metsäpäivissä.

Koululaisten Metsäpäivässä mitattiin mäntyjä ja opittiin hiilenkierrosta

4H:n ja Metsä Groupin Metsäpäivien tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten metsäsuhdetta sekä tarjota käytännön esimerkkejä ja kokemuksia koulun oppituntien tueksi.

Vuonna 2023 yksi Metsäpäivistä järjestettiin Lahdessa. Lähimetsään tarpoivat Jalkarannan Steinerkoulun 7.- ja 8.-luokkalaiset. Rastikierroksella opittiin puiden kasvusta, hiilenkierrosta, puukuidun elinkaaresta ja jokaisenoikeuksista.

Seitsemäsluokkalaisten **Annan** mukaan päivä oli kiva ja erilainen. Asiat jäivät hänen mielestään paremmin mieleen metsässä kokemuksen kautta, kuin kirjasta lukemalla tai opettajan selittämänä. Rasteilla syntyi monia oivalluksia. Ensimmäisellä rastilla tutustuttiin puiden mittaamiseen.

”Tykkäsin erityisesti rastista, jolla mitattiin puita. Se oli minulle aivan uutta. Ei sellaiseen ole tullut perehdyttyä aikaisemmin. Rastilla mitattiin puun pituutta ja rungon paksuutta ja arvioitiin puun ikää. En olisi arvannut, että puuta voidaan mitata kädellä, kepillä ja askelilla”, Anna kommentoi kierroksen lopussa.

Hiilen kiertoa luonnossa käsittelevällä rastilla nuoret tunnistivat ympäristöstä hiiltä sitovia ja hiiltä luovuttavia asioita sekä arvioivat, kuinka pitkään erilaisilla puutuotteilla kestää luovuttaa hiili takaisin luontoon esimerkiksi maatumisen seurauksena. Kolmannella rastilla laitettiin järjestykseen puupohjaisten tuotteiden eri vaiheita. Kierroksen päätti jokaisenoikeuksia käsittelevä tehtävä.

Metsäpäivissä tavoitetaan vuosittain noin 25 000 ala- ja yläkoululaista. Osa tätä kokonaisuutta ovat 4H:n ja Metsä Groupin yhdessä toteuttamat Metsäpäivät, joita järjestetään vuoden aikana 40 paikkakunnalla ja joihin osallistui syksyllä yli 2 000 nuorta.

Metsäpäiviä koordinoi Suomen 4H-liitto ja niiden toteuttamisesta vastaavat 4H-yhdistykset yhteistyössä koulujen kanssa.

Yli 4 500 nuorta on jo oppinut metsien roolista ilmastonmuutoksessa

4H:n metsä- ja ilmastoaiheinen koulukiertue It's about taimi kiersi jo kolmatta vuotta syksyllä 2023. Oppitunteja järjestettiin etäyhteydellä yläkouluissa ympäri maata.

Kiertueen aikana toteutetun kyselyn mukaan 58 % oppilaista kertoi oppineensa uutta siitä, miten puut ja metsät toimivat hiilinieluinä. 52 % kertoi oppineensa uutta puupohjaisista tuotteista ja miten uusiutumattomia tuotteita voi korvata puupohjaisilla tuotteilla. 43 % oppilaista kertoi oppineensa uusia vinkkejä siihen, miten itse voi vaikuttaa ilmastonmuutoksen hillitsemiseen.

Oppitunti koostuu ennakopelistä, 45 minuutin etänä pidettävästä oppitunnista sekä jälkitehtävistä. Oppilaita osallistetaan myös Kahoot-visalla.

Rovaniemen Ounasrinteen peruskoulun opettaja **Virpi Maunuvaara** osallistui luokkansa kanssa It's about taimi -oppitunnille jo toista vuotta.

”It's about taimi on hyvin rakennettu kokonaisuus, jossa metsien suhdetta ilmastonmuutokseen on tuotu esiin nuoria kiinnostavalla tavalla monipuolisesti.”

Syksyllä 2023 oppitunteja pidettiin 35 paikkakunnalla, joista pohjoisin oli Kilpisjärvellä. Oppitunteja pidettiin myös mm. Espoossa, Jyväskylässä, Helsingissä, Rovaniemellä, Tampereella ja Mikkelissä. Oppitunteja järjestettiin 83:lle eri luokalle syksyn aikana.

Koulukiertuetta on toteutettu vuodesta 2021 ja oppitunneille on osallistunut tähän mennessä lähes 4 600 nuorta. It's about taimi -koulukiertueesta vastaa Suomen 4H-liitto. Koulukiertuetta rahoittaa Metsämies-ten Säätiö ja yhteistyökumppanina toimii PEFC Suomi.

NUORI2023 -tapahtumassa oli yrittäjäideoita ilmassa

NUORI2023 eli valtakunnallinen kasvatus- ja nuorisualan kohtaaminen järjestettiin Jyväskylässä 18.–20.4.2023. Suomen 4H-liitolla oli tapahtumassa oma messupiste, jonka teemana oli alle 18-vuotiaiden työllistyminen ja yrittäjäyys.

NUORI-tapahtuma on vuosittainen koko kasvatus- ja nuorisualan suur tapahtuma, jossa alan toimijoiden on mahdollista kehittää osaamistaan ja verkostoitua. Sen järjestää Suomen nuorisualan kattojärjestö Allianssi ry. Seminaariohjelman tiimoilta etsitään vastauksia kasvatus- ja nuorisualan ajankohtaisiin ja polttaviin kysymyksiin sekä perehdytään nuoruuteen, nykytrendeihin sekä -ilmiöihin.

4H-järjestön näyttelypisteellä kävijä pyörytti onnenpyörää ja keksi pyörään kiinnitettyyn kuvan inspiroimana yrittäjäidean nuorelle 4H-yrittäjälle. Järjestön toimintaa oli esittelemässä 4H-liiton ja 4H-yhdistyksen toimihenkilöitä sekä kaksi 4H-vaikuttajanuorta.

Kolme päivän tapahtuman aikana näyttelypisteellä käyntiin monipuolisia keskusteluja alle 18-vuotiaiden työllistymisen tärkeyteen ja 4H:n tarjoamiin mahdollisuuksiin liittyen sekä kuultiin muiden kasvatus- ja nuorisosalalla toimivien organisaatioiden toiminnasta.

Kesä vaihdossa - nuorten matkassa Koreassa ja Saksassa

Emma ja Iris olivat 4H-vaihdossa kesällä 2023.

Emma: "Vaihtoni vei minut kuudeksi viikoksi Saksaan. Pääsin vierailemaan neljässä erilaisessa perheessä, jotka sijaitsivat Pohjois- ja Etelä-Saksassa. Vaikka majoituin paljon perheissä, joilla ei ollut maatilaa, autoin silti paljon askareissa. Jokaisessa perheessä pääsin osaksi heidän arkeaan.

Kävimme kävelemässä meressä vuoroveden aikaan, valmistamassa juustoa sekä syöttämässä vastasyntyneitä vasikoita. Kävimme mielenkiintoisia keskusteluita Suomen ja Saksan eroista. Vaihto antoi minulle lisää luottamusta käyttäen kielitaitoani. Sain mahdollisuuden tutustua uusiin ihmisiin ja sainkin elämäni ihania ihmisiä!"

Iris: "Vaihtoni Etelä-Koreassa kesti kaksi kuukautta. Se oli pieni unelmien täyttymys. Paikallisten perheiden luona asuminen avaa silmät uudelle paikalle ja korealaisille tavoille ihan eri tavalla, kuin jos vain matkustaisi turistina.

Jejun saarella sain kiivetä Hallasan-vuorta pitkin ja ihastella upeita hiekkarantoja sinisine vesineen. Näin pandoja huvipuistossa ja lauloin karaokea korealaisessa karaokehuoneessa.

Sain kesän aikana lisää itsevarmuutta ja kesä toimi oikein korean kielen tehokurssina! "

Emma Maaranen
Iris Koskela

Harjoittelu tarjosi enemmän kuin osasin odottaa

"Ensimmäisinä työpäivinä minua odotti syväluotaava perehdytys. Sain kattavan yleiskuvan työskentelystä 4H:lla sekä eri toimintoista ja 4H:n strategiasta. Pääsin myös tutustumaan iloisein uusiin työkavereihini ja aloittelemaan ensimmäisiä työtehtäviäni.

Suomeen oli saapumassa IFYE-nuorisovaihdon kautta 4H-vaihtareita. Ensimmäisenä tehtävänäni oli järjestellä heidän vastaanottamiseensa liittyviä asioita, kuten selvittää juna- ja bussiaikatauluja vaihtoperheiden välillä. Esittelin vaihtareille heidän saavuttuaan Helsinkiä sekä kerroin Suomesta ja kulttuuristamme. Vaikka päivät olivat pitkiä, olivat ne täynnä hymyjä ja naurua. Tunsin, että teen jotain merkityksellistä.

Entistä monipuolisemmaksi työni tekivät retket Pohjoismaiden 4H-leirille Norjaan, jossa toimin ryhmänvetäjänä, sekä Rural Youth European järjestämään rallyyn Itävaltaan, jossa olin tiiminjohtajana. Matkat vaativat paljon ennakoivaltimisteluja ja työtä paikan päällä, mutta olivat unohtumattomia, positiivisia kokemuksia.

Monipuolisessa työnkuvassa korostuivat hyvän organisoiminen ja avoimen viestinnän tärkeys. Nämä opit otan mukaani myös muualle. Pääsin vaikuttamaan paljon työtehtäviini ja hyödyntämään erilaista osaamistani, mikä tuntui hyvältä. Rohkeuteni puhua englantia vahvistui huomattavasti. Se antoi minulle itseluottamusta ja avaa uusia mahdollisuuksia työelämässä.

Suunnitelmistani ei ole ollut ura järjestökentällä, mutta tämä kesä muutti näkemyksiäni. Käteeni jäi arvokkaita oppimiskokemuksia, uusia ihmisiä ja unohtumattomia hetkiä."

Henri Korpi
Suomen 4H-liiton kv-harjoittelija 2023

Kädentaidot kiinnostivat!

4H-järjestön 95-juhlavuoteen liittyen osallistuminen Suomen Kädentaidot -messuille oli vuonna 2023 entistä monipuolisempaa. 4H-työpaja piti sisällään yhdessä tekemisen riemun ja ekologisia elämyksiä. Tapettirullien hukkaloista valmistettiin tähtiä koristeeksi itselle tai lahjaksi. Maksuttoman työpajan toteuttavat Suomen 4H-liitto ja Tampereen 4H-yhdistys. Tekijöitä työpajassa kävi kolmen messupäivän aikana yhteensä noin 1100.

Tampereen kaupunkiseudun 4H-yrittäjät esittelivät omia käsityöalan taitojaan ja 4H-yrityksiään ja myivät itse valmistamia tuotteita. Tarjolla oli puukkoja, valokuvia ja valokuvauspalvelua, koruja, virkattuja pehmoeläimiä, keppihevosiä, linnunpönttöjä, leikkuulautoja ja makkara-tikkuja. Nuoret saivat hyvää harjoitusta asiakaspalvelusta sekä tuotteidensa hinnoittelusta.

Suomen 4H-liiton työnäytöksenä messujen avajaispäivänä **Tiina Rinne** kertoi paperipunontatekniikan perusteista ja näytti, miten sanomalehdistä valmistuu kaunis paperikori. Messujen Idealavan äärellä oli kymmeniä kiinnostuneita harrastajia seuraamassa työnäytöstä.

Suomen Kädentaidot -messujen Artesaaniosaaaja-kilpailu on tarkoitettu taideteollisuusalan perustutkinnon, tekstiili- ja muotialan perustutkinnon tai muun vastaavan tutkinnon suorittaville ja valmistuville opiskelijoille. Vuoden 2023 Artesaaniosaaajaksi valittiin Salon seudun ammattiopistosta valmistuva tekstiili- ja muotialan opiskelija **Kirsi Launiainen**. Hän suunnitteli kilpailuun oman tekstiilikuosin ja siitä tuoteperheen. Kirsi on toiminut 4H-yrittäjänä ja hänellä on 4H-liiton yhteistyön kautta yritysosaaja Nordeasta. Kirsiellä oli messuilla oma myyntiosasto.

4H-säätiö tukee lasten ja nuorten ideoita

Itse tehty -raha on tukea 4H-kerhojen ja 4H-nuorten omille projekteille. Rahan haku on auki kaksi kertaa vuodessa, keväisin ja syksyisin. Hakukierroksella jaossa on 200–500 euron suuruinen projektiraha kerhoryhmien ja nuorten tapahtumien sekä ideoiden tukemiseen.

Itse tehty -rahaa myönnetään 4H-kerhoille, joissa hakijat voivat olla alle 13-vuotiaita. Kerhohajaaja tai toimihenkilö auttaa projektirahahakemuksen laatimisessa. Rahaa voivat hakea kerhojen lisäksi 13–28-vuotiaat nuoret vähintään kolmen hengen ryhmässä. Hakemuksen täyttäneiden nuorten tulee olla 4H:n jäseniä.

Vuoden 2023 kevään ja syksyn hakukierroksilla myönnettiin yhteensä noin 9 000 euron verran tukea monipuolisiin projekteihin. Nuorten projekteille myönnettiin tukea esimerkiksi laskettelu- ja kalastusretkiin sekä kansainväliseen pelitapahtumaan ja koulujen päättäjäpäivän musiikkitapahtumaan. Rahaa käytettiin myös 4H-nuorten alumnitoiminnan tukemiseen.

Itse tehty -rahalla mahdollistettiin muun muassa kerhoikäisten luonto- ja hevosteemaisia leirejä, opinto- ja tutustumismatkoja sekä retkiä ja jouluteemaisia tapahtumia.

Yksi projektirahaa saaneista kerhoryhmistä oli Äänekosken 4H:n Vihijärven ponikerho. Kerholaiset olivat kerhohajaajan tukemana ideoineet retken oikeisiin raveihin, joissa nähtiin myös ponilähtöjä. Kerhohajaajat olivat järjestäneet ravien oheen tapaamisia raviurheilua harrastavien ja ravien työskentelevien henkilöiden kanssa.

Itse tehty -raha on saanut tukea 4H-säätiön kautta Jenny ja Antti Wihurin rahastolta.

4H:n ilmasto-ohjelma

Ilmastonmuutos on maapallomme kohtalonkysymys. Haluamme tuoda osin ahdistavaankin keskusteluun nuorille toivoa ja vaikuttamisen paikkoja. Kestävä elämäntapa onkin 4H:ssa kaiken toiminnan ydin ja lähtökohta harrastustoiminnan suunnittelulle ja toteuttamiselle.

Strategiakauden (2023–2025) aikana laadimme 4H:n oman ilmasto-ohjelman, jossa linjaamme ja täsmennämme omaa näkemystämme liittyen ilmastonmuutokseen, luonnon monimuotoisuuteen sekä kestäväen elämäntavan vaatimuksiin.

Ilmasto-ohjelman valmistelu alkoi syksyllä 2023 ja yhteistyökumppaniksi valikoitui ilmasto- ja vastuullisuusasioissa organisaatioita auttava yritys Third Rock. Valmistelutyön aikana 4H:n sisäisille ja ulkoisille sidosryhmille toteutettiin kysely, johon tuli yli 200 vastausta. Tämän jälkeen toteutettiin työpaja, missä työstämistä jatkettiin.

Näiden kahden toiminnon pohjalta syntyi luonnos, josta 4H:n ilmasto-ohjelma täsmenyy vuoden 2024 aikana. Ohjelman ytimessä ovat pienet ja suuret teot ilmaston hyväksi. Niiden toteutuksessa kaikilla eri organisaatiotasolla on oma, tärkeä tehtävänsä.

4H:n ilmasto-ohjelman valmistelua edelsi yhteistyö Planet Company -yhteisön sekä Turun yliopiston kanssa. Yhteistyössä tunnistettiin 4H:n vastuullisuustekoja laajemmin. Ilmasto-ohjelma tulee olemaan osa järjestön tekemää laajempaa vastuullisuustyötä. Ilmasto-ohjelma esitellään 4H:n edustajakokouksessa keväällä 2025.

Yrittäjyyttä luonnosta -hankkeessa syntyi luonnontuotealan yrityksiä

Yrittäjyyttä luonnosta -hankkeessa edistettiin nuorten työllistymistä luonnontuotealalle monin tavoin. Hankkeen kautta kymmenet nuoret saivat kesätyön kasvukaudelle 2023 joko villiyrtytien kerääjänä tai 4H-yrittäjänä luonnontuotealalla.

Hanke järjesti monipuolisesti villiyrtytien keruu-, käsittely- ja jatkojalostuskoulutuksia. Villiyrtytien keruussa toimi useampia nuorista koostuvia keruuryhmiä Kaakkois-Suomen alueella.

Keruuryhmät poimivat muun muassa nokkosta ja maitohorsmaa teollisuuden lisäksi pienyrittäjille, kuten ravintoloille ja kosmetiikkayrityksiin sekä suoraan kotitalouksille.

Nuoret kävivät myös 4H-yrityskoulutuksen, jonka myötä 10 nuorta perusti oman 4H-yrityksen. Hankkeessa mahdollistettiin tilat, joissa yrittäjät pystyivät jatkojalostamaan tuotteita. Tiloissa kuivattiin yrtejä, joista valmistettiin erilaisia tuotteita, kuten kylpysuolaa, mausteseoksia tai kosmetiikkaa. Nuoret pääsivät myymään tuotteitaan monenlaisissa tapahtumissa.

Hankkeen rahoittajana toimi Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen kautta.

Yrittäjyyttä kausityöstä -hankkeessa kannustetaan nuoria tarttumaan työmahdollisuuksiin

Yrittäjyyttä kausityöstä on Suomen 4H-liiton koordinoima, vuonna 2023 käynnistynyt hanke, jossa vastataan matkailu- ja luonnonvara-alan kausityövoimatarpeeseen Etelä-Savossa. Kaksivuotisen hankkeen tavoitteena on luoda väylä innokkaiden ja osaavien 4H-yrittäjien sekä palveluja tai keikkatyövoimaa etsivien henkilöiden, yritysten ja organisaatioiden välille.

Kausiluonteisen palvelun kasvanut tarve Etelä-Savon alueella nousi esiin edellisessä 4H:n hankkeessa, ja nyt Yrittäjyyttä kausityöstä -hanke tarjoaa ratkaisun havaittuun ongelmaan rakentamalla toimintamallin, jonka avulla kannustetaan nuoria kausiyrittäjyyteen. Hankkeessa nuoret saavat koulutusta, ohjausta ja mahdollisuuden toteuttaa omia liikeideoitaan 4H-yrittäjänä. Paikalliset 4H-yhdistykset valmentavat nuoria myös suoraan tiettyjä työtehtäviä silmällä pitäen.

Hankkeessa järjestettiin muun muassa Yrittäjäksi yhdessä yössä -leiri, toteutettiin kausityövoimatarvetta kartoittava kysely alueella toimiville yrittäjille sekä käynnistettiin pilottikeikku, jossa 4H-yhdistys välittää 4H-yrittäjille tarjolla olevia työkeikkoja sekä tukee heitä perehdytyksessä ja työsuhteen aikana.

Hankkeen päätoteuttaja on Suomen 4H-liitto ja osatoteuttajia ovat Etelä-Savon Yrittäjät, Itä-Savon Uusyrityskeskus, Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus ry, MTK Etelä-Savo ja Järvi-Suomen Kylät ry. Hanketta rahoittaa Etelä-Savon ELY-keskus.

Hallintoneuvosto 2021–2023

Puheenjohtaja:

kansliapäällikkö Jaana Husu-Kallio

Varapuheenjohtaja:

toimitusjohtaja Tero Hemmilä

Muut jäsenet:

strategiajohtaja Leila Kaleva

viestintäjohtaja Jaana Huttunen

viestintäjohtaja Terhi Koipijärvi

maakuntajohtaja Anna-Mari Ahonen

johtaja Merja Leino

toimitusjohtaja Sami Karhu

professori Päivi Palojoki

tekninen johtaja Jorma Vaara

vastuullisuusjohtaja Lea Rankinen

varatoimitusjohtaja Timo Reina

viestintäpäällikkö Krista Kimmo

toimitusjohtaja Markku Äijälä

Hallitus 2021–2023

Puheenjohtaja:

hallituksen puheenjohtaja Ilkka Mäkelä

Varapuheenjohtaja:

yhteiskuntatieteiden maisteri Markku Haapasalmi

Muut jäsenet:

johtaja Ritva-Liisa Nisula

yrittäjä Eero Suutari

toimitusjohtaja, säätiön asiamies Tomi Alakoski

4H-säätiö tukee nuorisotyötä

4H-säätiön tarkoituksena on suomalaisen 4H-toiminnan tukeminen, kehittäminen ja edistäminen. Säätiö avustaa, edistää ja myöntää stipendejä ansioituneille nuorille, vapaaehtoisille ja toimihenkilöille. Se tukee kansainvälistä nuorisovaihtoa ja myöntää apurahoja 4H-nuorisotyön edistämiseen. Säätiön toiminta perustuu elinkeinoelämän ja sidosryhmien tukeen sekä oman sijoitustoiminnan tuottoihin.

4H-yhdistykset lähettivät yli 80 stipendihakemusta. 4H-säätiön hallitus osoittaa suurta arvostusta myös niille ehdokkaille, joille tällä kertaa stipendiä ei ollut mahdollista myöntää. Vuonna 2023 säätiö jakoi 14 valtakunnallista sekä 36 alueellista ja maakunnallista 4H-stipendiä.

Valtakunnallinen stipendienjakotilaisuus pidettiin 2.4.2022 Valtioneuvoston juhlahuoneistossa. Stipendit jakoi maa- ja metsätalousministeri **Sari Essayah** yhdessä 4H-säätiön hallituksen puheenjohtajan **Ilkka Mäkelän**, hallintoneuvoston puheenjohtajan **Jaana Husu-Kallion** ja 4H-liiton järjestöjohtajan **Marjaana Liukon** kanssa.

Valtakunnallisen Eeno Pusan stipendin saanut lina Korhonen piti kiitospuheen Säätytalon stipendienjakotilaisuudessa 2.4.2024.

Eeno Pusa -stipendiaatti lina Korhosen puhe

Arvoisa ministeri, 4H-säätiön edustajat, stipendiaatit ja kutsuvieraat. Haluan sydämellisesti kiittää 4H-säätiötä meidän stipendiaattien puolesta tästä ikimuistoisesta tilaisuudesta sekä myönnettyistä stipendeistä.

Suuri kiitos myös kaikille 4H-yhdistysten toimihenkilöille ja toiminnassa mukana oleville, jotka ovat tukeneet meitä matkamme varrella. Ilman teidän apuanne emme olisi päässeet tähän pisteeseen.

Meistä stipendiaateista jokaisella on oma arvokas matkansa tähän hetkeen. Kaikki niistä ovat ainutlaatuisia, mutta niitä yhdistää lämmin suhde 4H-järjestöön.

Minun tarinani 4H:n parissa alkoi varhain lapsuudessa. Vanhempani ja isovanhempani ovat olleet 4H:n toiminnassa mukana pitkään ja heidän innostamana minäkin olen päässyt osaksi 4H-yhteisöä. Olen pienestä pitäen osallistunut 4H:n kerhoihin ja tapahtumiin.

Vaan eipä olisi silloin pieni ja ujo kerholainen arvannut, että tulisi muutaman vuoden päästä itse toimimaan kerhohajajana. 4H on avannut minulle ovet työelämään ja olenkin saanut ensimmäiset työkokemukseni useista 4H:n tarjoamista kesätyöpaikoista.

17-vuotiaana päätin ryhtyä 4H-yrittäjäksi ja perustin oman kauneudenhoitoalan yrityksen. Tähän päivään asti toimin edelleen yrittäjänä. 4H-yrittäjyys on tarjonnut minulle uskomattoman mahdollisuuden kokeilla yrittäjyyttä ja kehittää itseäni intohimoni parissa.

Olen halunnut rohkaista myös muita nuoria kohti yrittäjyyttä, joten olen käynyt kouluilla esittelemässä 4H-yrittäjyyden saloja. Ilokseni olen saanut huomata, kuinka innokkaita ja kiinnostuneita nuoret ovat tästä mahdollisuudesta.

Olen todella kiitollinen siitä, että olen saanut mahdollisuuden kerryttää monipuolista työkokemusta 4H:n kautta. Se on auttanut minua hahmottamaan, mitä haluan tehdä tulevaisuudessa.

4H on tuonut elämäni uusia ihania ihmisiä ympäri Suomea sekä kansainvälisesti vaihto-ohjelmien kautta. Ennen kaikkea olen saanut rohkeutta tarttua uusiin haasteisiin ennakkoluulottomasti.

lina Korhonen, Lapinlahden 4H-yhdistys

Tuloslaskelma ja toiminnan tuotot

	Tuloslaskelma 2023		Tuloslaskelma 2022	
	EUR		EUR	
VARSINAINEN TOIMINTA				
Nuorisotyö 4 %				
Tuotot ja avustukset		197 046		289 969
Henkilöstökulut	1 320 700		1 353 604	
Muut kulut	850 035	-2 170 735	955 731	-2 309 335
<i>Kulujäämä</i>		-1 973 689		-2 019 366
Hankkeet 17 %				
Hankeavustukset		817 580		736 672
Henkilöstökulut	292 206		250 499	
Muut hankekulut	542 261	-834 467	512 726	-763 225
<i>Kulujäämä</i>		-16 888		-26 553
Taloushallinnon palvelut 10 %				
Taloushallinnon palveluiden tuotot		503 870		508 742
Henkilöstökulut	409 842		411 394	
Muut kulut	134 562	-544 404	136 437	-547 831
<i>Kulujäämä</i>		-40 535		-39 089
Välitystoiminta 1 %				
Tuotot		51 950		54 924
Henkilöstökulut	0		0	
Kulut	33 064	-33 064	54 609	-54 609
<i>Tuottojäämä</i>		18 887		315
Varsinaisen toiminnan kulujäämä		-2 012 225		-2 084 693
Varainhankinta 27 %				
Tuotot		1 288 614		1 317 704
Henkilöstökulut	38 970		30 823	
Kulut	981 386	-1 020 356	1 065 143	-1 095 966
<i>Tuottojäämä</i>		268 258		221 738
Sijoitus- ja rahoitustoiminta 3 %				
Tuotot		131 581		126 793
Kulut		-80 418		-21 186
<i>Tuottojäämä</i>		51 163		105 607
Elinkeinotoiminta 0 %				
Tuotot		638		177 079
Henkilöstökulut	0		4 512	
Kulut	128	-128	164 268	-168 780
<i>Tuottojäämä</i>		510		8 299
YLEISAVUSTUKSET				
Valtionavustus 4H-toimintaan 38 %	3 887 500		3 841 000	
./ Valtionavustus 4H-yhdistyksille	-2 058 994		-2 032 631	
Valtion lisämääräraha 4H-toimintaan	0	1 828 506	69 400	1 877 769
TILIKAUDEN TULOS		136 213		128 720
Tilikauden ylijäämä		136 213		128 720
TASEEN LOPPUSUMMA EUR		5 099 647		4 666 869

Suomen 4H-liiton taloudellinen vuosi 2023

Vuonna 2023 Suomen 4H-liiton kokonaistulorahoitus oli 6,8 milj. euroa.

Maa- ja metsätalousministeriö rahoitti 4H-toimintaa 3,8 milj. euron yleisavustuksella. Järjestön valtionavustus jaettiin Suomen 4H-liitosta suoraan 4H-yhdistyksille sovitujen toiminnallisten tulosten perusteella. Ministeriön myöntämä perusrahoitus mahdollistaa osaltaan 4H-toiminnan kunnissa. Järjestön valtionavustus yhdessä laajan omatoimisen varainhankinnan ja palveluiden tuottamisen kanssa tuo kuntiin merkittäviä verotuloja.

Vuonna 2023 4H-liitolla oli useita strategisia tukevia hankkeita, joista hankerahoitusta saatiin 817 tuhatta euroa. Hankerahoituksen avulla järjestettiin ja kehitettiin toimintaa, sekä käynnistettiin uusia toimintamuotoja.

Varainhankinnassa vuonna 2023 liitto hoiti keskitetysti jäsenmaksujen hallinnon. Lisäksi merkittävä varainhankinnan tulo saatiin Taimiteko-toiminnasta. Varainhankinnan tuotot olivat 1,29 milj. euroa, joista jäsenmaksutuottoa oli 634 tuhatta euroa, Taimiteko-tuottoa oli 444 tuhatta euroa ja loput 210 tuhatta euroa Reilu Teko -lannoitesäkkikeräyksen sekä Marjasatoseurannan tuottoa.

Sijoitus- ja rahoitustoiminnassa Suomen 4H-liiton sijoitussalkun kirjanpidoittainen tuotto oli 51 tuhatta euroa. Suomen 4H-liitolle maksettiin osinkoja yhteensä 71 tuhatta euroa. Suomen 4H-liiton talouden tasapainon ylläpitäminen vaatii vuosittain mittavaa hanketoimintaa sekä lisääntyvää omatoimista varainhankintaa ja sen kehittämistä.

Suomen 4H-liiton tulorahoitus 2023

Valtuuskunta 2022–2025

Puheenjohtaja:

agrologi Lasse Hautala, Kauhajoki

Varapuheenjohtaja:

kansanedustaja Niina Malm, Imatra

Muut jäsenet:

kansanedustaja Johanna Ojala-Niemelä, Rovaniemi

kansanedustaja Katri Kulmuni, Tornio

eläkeläinen Raimo Piirainen, Kajaani

kansanedustaja Merja Kyllönen, Suomussalmi

kansanedustaja Mikko Savola, Ähtäri

kansanedustaja Riitta Mäkinen, Jyväskylä

kansanedustaja Sari Essayah, Lapinlahti (erosi ministerin tehtävän vuoksi 2023)

kansanedustaja Antti Häkkänen, Mäntyharju (erosi ministerin tehtävän vuoksi 2023)

agrologi Arto Pirttilahti, Mänttä-Vilppula

kansanedustaja Matias Marttinen, Rauma

tutkija Mari Holopainen, Espoo

kansanedustaja Atte Kaleva, Helsinki

erityisasiantuntija Mari Ahonen-Walker, Helsinki

toiminnanjohtaja Jyrki Wallin, Helsinki

talous- ja hallintojohtaja Reijo Petrell, Helsinki

toimitusjohtaja Harri Mäkiuokko, Kirkkonummi

kansanedustaja Anne Kalmari, Kivijärvi

koulutuspolitiikan asiantuntija Mikko Kinnunen, Reisjärvi

kansanedustaja Markku Eestilä, Iisalmi

kansanedustaja Heidi Viljanen, Kankaanpää

nuorisovaikuttaja Kimi Uosukainen, Lahti

Hallitus 2023–2025

Puheenjohtaja:

kansanedustaja Marko Kilpi, Kuopio

Varapuheenjohtaja:

kansanedustaja Paula Werning, Kouvola

Muut jäsenet:

lakimies Sari Innanen, Kokkola

koulutusjohtaja Päivi Marjanen, Vantaa

johtaja Ritva-Liisa Nisula, Reisjärvi

kenttäpäällikkö Markus Nissinen, Eurajoki

counsel Kimmo Suominen, Helsinki

**4H on lasten ja nuorten järjestö.
Tehtävämme on lapsen ja nuoren
onnellisen kasvun tukeminen niin,
että jokainen voisi löytää paikkansa
yhteiskunnasta ja olla sen aktiivinen
ja vastuullinen jäsen.**

**4H:ssa lapset ja nuoret saavat
valmiuksia kestävään elämäntapaan,
työelämään ja yrittäjyyteen.**

4H

Suomen 4H-liitto

Karjalankatu 2 A, 00520 Helsinki

4HSuomi

4HSuomi

LinkedIn/
Suomen 4H-liitto

4HSuomi

4HSuomi

4HSuomi